

איש חי
רב פעלים
רודף צדקה וחסד
ה' **משה שניצר**
ז"ל
ב"ר מנחם מנדל ז"ל
תנצב"ה

מאורות הדף היומי

עלון שבועי ללומדי "הדף היומי"

בית המדרש דחסידי סוכטשוב בני-ברק
כולל דחסידי סוכטשוב
כולל "סנה משה"
ע"ש הרה"ח ר' משה יצחק זיסר ז"ל
בית מדרש
למגידי שיעור "דף היומי"
חיים סופר 3 ת.ד. 471 ב"ב טל. 03-5775333

האשה
החשובה ורודפת
צדקה וחסד
מרת **ורדה שניצר**
ע"ה
ב"ר מאיר ז"ל
תנצב"ה

י"ל ע"י ביהמ"ד למגידי שיעור "דף היומי" בראשות הגר"ד קובלסקי שליט"א וע"י קרן ברכה ומוטי זיסר

גליון מס' 794

מסכת מגילה ל' - מועד קטן ה' ♦ ביכורים ד', ה' - עדיות א', ה'

בס"ד, י"ד אב תשע"ד

השבוע בגליון

- ♦ חמשה סוגי היתרים יש בחול המועד
- ♦ מקור איסור מלאכה בחול המועד
- ♦ מסכת "משקין", "מועד קטן", "מסכת אבל"
- ♦ הלכות חול המועד - מהותן וחומרתן

- ♦ הקשר בין תפילת "ובא לציון" להפטרה
- ♦ מבוא למסכת מועד קטן

- ♦ הפטרות מעין הפרשה ומעין המאורע
- ♦ תקנה מימי הגזירות
- ♦ הפטרה מיוחדת ל"שבת חתן"
- ♦ הפטרה מיוחדת לשבוע בו נפטר חכם

דבר העורך

הדף היומי - פשוטו כמשמעו

בימים אלו אלפים נודדים מבתיהם, מתרוצצים ומתייגעים כדי לזכות במעט מנוחה, אך עינינו הראות כי לומדי הדף היומי אינם זונחים את חוק לימודם בכל מקום שבו הם שוהים.

חיוזוק רב בנושא קביעות עיתים לתורה בכל עת ובכל שעה, ניתן לשאוב ממכתב שקיבלנו לפני כעשר שנים:

יהודי של דף היומי

לפני כשנה הלך מעימנו הר"ר יצחק בורג ז"ל. ר' יצחק היה אוד מוצל מאש, שנתר ילד יתום ובודד אחרי המלחמה, ולא זכה בצעירותו לשקוד על דלתי התורה, אך אהבת התורה ולומדיה יקדה בליבו.

לפני מספר שנים, כאשר העתיק את מקום מגוריו לבני ברק, זכה להגשים את שאיפתו ולקבוע עיתים לתורה בבני ברק, בשיעור דף יומי רב משתתפים, הנמסר על ידי הגאון רבי יקותיאל דרווי שליט"א. מאז שהצטרף למשפחת הדף היומי נפתח פרק חדש בחייו.

דף לא/א ומפטירין בפסח גלגל

הפטרות מעין הפרשה ומעין המאורע

בדפים אלה הגמרא עוסקת רבות בענייני קריאת התורה וההפטרה.

מה מקורה של קריאת ההפטרה?

בשאלה זו נעסוק בהמשך, לא לפני שנציין את רש"י (כ"א ד"ה ואין מוסיפין וד"ה ואין מפטירין) הכותב, כי קריאת ההפטרה אינה נוהגת בימות השבוע, בראשי חודשים ובחול המועד, למרות שקוראים בהם בתורה, מפני שחז"ל נמנעו מתקנה המאריכה את התפילה ומבטלת את העם ממלאכה. ראשונים אחרים כתבו, כי בימים אלה אין מפטירין כדי להבחין בין שבתות וימים טובים לימות החול (מחזור ויטרי עמוד 309).

תקנה מימי הגזירות: על מקור קריאת ההפטרה כותב האבודרהם (סדר שחרית של שבת, ובלבוש או"ח סימן רפ"ד ובמשנה ברורה שם) כי באחת התקופות גזרו האוייבים שאסור לקרוא בתורה. או-אז תקנו חז"ל לקרוא בנביא, ומנהג זה נותר גם לאחר שבטלה הגזירה. בספר המכריע (סימן ל"א) כתב, כי עזרא הסופר כלל את קריאת ההפטרה בצד תקנתו לקרוא בתורה. ומכאן לסוגי ההפטרות.

שני סוגי הפטרות יש: "הפטרה מעין הפרשה" ו"הפטרה מעין המאורע".

בשבתות רגילות קוראים הפטרה הקשורה לאחד הנושאים שבפרשת השבוע. סדר הפטרות הללו לא נקבע על ידי התנאים או על ידי האמוראים. הראשונים כותבים, כי עד סוף תקופת חכמי התלמוד לא היה סדר הפטרות קבוע, אלא בכל בית כנסת קראו פסוקים מן הנביא כפי רצונם, היכן שלפי דעתם יש קשר בין הנביא לבין הפרשה (האשכול, מהזורת אלבק, ח"א עמוד 171, וכ"כ הכס"מ הלכות תפילה פרק י"ב הלכה י"ב). בתקופת הגאונים הוקבעו מנהגי ההפטרות, וזהו מקור חילוקי המנהגים בין קהילות אשכנז, ספרד, תימן ואיטליה.

צעילוי נשמת

הר"ר **רפאל נאמן** ז"ל

ב"ר מנחם ומלכה ז"ל

נלב"ע ט"ז באב תשס"ג

תנצב"ה

צעילוי נשמת

הר"ר **נחמיה מנדלבאום** ז"ל
ב"ר חיים ז"ל נלב"ע כ"א באב תשנ"ח

וזוג' מרת **סבינה** ע"ה

ב"ר סלומון ז"ל נלב"ע י"ח באב

תנצב"ה

הונצחו ע"י בנם ידידנו
הר"ר **שלמה מנדלבאום** ומשפ' שיחיו - ת"א

צעילוי נשמת

מרת **גיטה גרינברג** ע"ה

ב"ר שמעון ש"ב לייבל ז"ל

נלב"ע י"ג מנחם-אב תשנ"ו

תנצב"ה

הונצחה ע"י ידידנו הר"ר **שמעון גרינברג** ומשפחתו שיחיו - ת"א

לעילוי נשמת

הר"ר **אהרן סלומון** ז"ל ב"ר זאב ז"ל

נלב"ע י"ז באב תשמ"ח **תנצב"ה**

הונצח ע"י בנו ידידנו הר"ר **זאב סלומון** ומשפחתו שיחיו - בני ברק

נר ה'
נשמת
אדם

בחגים, ובשבתות החלות בחגים, כמו כן בשבתות החלות בתאריכים מסויימים, כגון, ארבע פרשיות, שבת ראש חודש, שבתות בית המצרים, שבת תשובה, שבת הגדול וכדומה, מפטירים "מעין המאורע", היינו: פסוקים מן הנביא הקשורים למאורע שהתרחש בתאריך זה. חלק מן הפטרות הללו נתפרשו בגמרתנו, ואחרות הונהגו על ידי הגאונים לאחר חתימת התלמוד.

הפטרה מיוחדת ל"שבת חתן": מעניין לציין, כי באשכנז נהגו לקרוא בשבת חתן את הפטרת "שש אשיש" (ישעיה סא/ו), בה מוזכרים חתן וכלה, כגון, "כחתן יעלה פאר וככלה תעדה כליה". הפטרה זו נהגה רק בשבתות רגילות, בהן הפטרה היא "מעין הפרשה", אך לא בשבתות בהן הפטרה היא "מעין המאורע" (ראה רמ"א או"ח סימן תכ"ח סעיף ח'). היו שנהגו לא לדחות אף לא את הפטרת "מעין הפרשה", אלא בשבת חתן קראו את שתי הפטרות (ראה ארחות חיים, קריאת התורה, סימן ס"ב; אבודרהם בסדר הפטרות; ועיין מאירי למסכתנו כג/ב).

הפטרה מיוחדת לשבוע בו נפטר חכם: מנהג נוסף שבטל ואיננו, הוא הוראתו של רב סעדיה גאון כי בשבוע בו נפטר חכם קוראים בספר שמואל א' על מות עלי הכהן, ושביית ארון הברית על ידי הפלישתים. בפסוקים אלה נאמר (ד/כא) "גלה כבוד מישראל". (שערי שמחה לרי"צ גאות ח"ב עמוד ס"ח, ועוד). כאשר נפטר הרמב"ם, קראו בשבת את פרשת ברכות וקללות, והפטירו בנביא יהושע (פרק א') "משה עבדי מת" (אבודרהם, סדר הפטרות) ואחרים הפטירו אותה שבת "גלה כבוד מישראל" (עפ"י ספר היוחסין מאמר ג'). כאשר נפטר רב שרירא גאון והוכתר בנו רב האי גאון תחתיו, נהגו במנהג מעניין עוד יותר: קראו בתורה "יפקוד ה' אלקי הרוחות איש על העדה" (במדבר, פרשת פנחס), והפטירו "ויקרבו ימי דוד למות" (מלכים א ב/א) - פסוקי הנביא עוסקים במות דוד והמלכת שלמה.

יש לציין כי רב האי גאון, אחרון הגאונים, היה הגדול שבהם, ולאורו הלכו כל בני ישראל באותו דור, וגדול היה כבודו מכל אשר היו לפניו ולאחריו.

הקשר בין תפילת "ובא לציין" להפטרה: מעניין עד למאד לציין, כי בספר הפרדס (הוצאת ערנרייך עמוד א') ובשבלי הלקט (סימן מ"ד) מובא, כי בעבר נהגו בכל יום אחר תפילת שחרית לקרוא בתורה, בנביאים, במשנה ובגמרא. עם השנים פסק המנהג בעקבות העניות שפשטה, והעם נאלץ למהר לעבודתו, בנפשו יביא לחמו. זכר למנהגם קבעו לקרוא בנביא מידי יום את שני הפסוקים "ובא לציין גואל... ואני זאת בריתי", מן הנביא ישעיהו (נט/כ-כא), שנתקבעו לימים בראש תפילת "ובא לציין". ואילו בשבת, בה קוראים הפטרה מן הנביא, אין אומרים "ובא לציין", כי אחר התפילה קיימו את מנהגם לקרוא בתורה, בנביא, במשנה ובגמרא. אך כדי שלא תשתכח אמירת "ובא לציין", העתיקוה לתפילת המנחה.

מבוא למסכת מועד קטן

השבוע פותחים לומדי הדף היומי בלימוד מסכת "מועד קטן".

"חול המועד", כשמו כן הוא - חולו של מועד, יום חול, שאינו אסור בעשיית מלאכה כשבת וחג, לפי שהותר לעשות בו מלאכות שונות לפי הצורך.

חמשה סוגי היתרים יש בחול המועד: א. מלאכה לצורך המועד [צורך אוכל-נפש, אף מעשה אומן. יתר צרכי המועד, דווקא מעשה הדיט - ראה שולחן ערוך או"ח סימנים תק"מ - תקמ"א]. ב. מלאכת דבר האבד, כגון: השקאת שדה העלולה להתקלקל אם לא ישקוה. ג. מלאכה לצורך פרנסה לאדם שאלמלא יעבוד בחול המועד לא יהא לו מה לאכול. ד. מלאכות לצורך הרבים, כגון: תיקון דרכים. ה. מעשה הדיוט, כגון: תיקון בגד על ידי מי שאינו מומחה בתפירה (משנה ברורה סימן תק"ל ס"ק א').

מקור איסור מלאכה בחול המועד: מקור איסור עשיית מלאכה בחול המועד שנוי במחלוקת גדולה בין הראשונים. יש הסוברים כי מן התורה הוא, ויש הסוברים כי חכמים אסרו זאת, כפי שיבואר בהרחבה במאמר הבא. אך לכל השיטות יש קדושה בימים אלה שנקראו בתורה "מקרא קדש", כפי שכתב הרמב"ם (הלכות יו"ט פרק ז' הלכה א'): "יש חיוב לכבד ימים אלה במאכל ובמשתה ובכסות נקיה, שלא ינהג בהן כימות החול" (משנה ברורה שם, וע"ש בשער הציון ס"ק ד'). יש לציין, כי הכלבו הוכיח מהירושלמי, כי בחול המועד "איסור גדול בשחוק יותר ממלאכה, שכוונת ה' יתברך בנתינת המועד היתה כדי להדבק ביראתו ואהבתו ולעסוק בתורתו התמימה" (הובא במשנה ברורה שם ס"ק ב').

כשר יצחק פרש לגמלאות הוא עלה בקודש, והצטרף מיד למחרת לכולל דף היומי על מנת לחזור ולהכין את השיעור, וכן הצטרף לשיעורים נוספים, כך שעסק כל היום בלימוד הדף כאברך צעיר.

השעה היומית הפכה ליום שכולו תורה, בבחינת "אשרי מי שעמלו בתורה", ובס"ד זכה ללמוד מחזור שלם ולסיים את הש"ס, כאשר על מרבית הדפים חזר מספר פעמים.

ר' יצחק מעולם לא אחר לשיעור, והיה מקפיד להקדים לסדר את הספסלים למשתתפי השיעור ולהכין עבורם גמרות. אף בתקופת חליו לא עלה על דעתו להפסיד שיעור, ולומדי השיעור לא העלו על דעתם שר' יצחק הגיע לשיעור אחרי טיפולים רפואיים, או היישר מבית החולים.

עד כמה היה הדף היומי מרכז חייו, ועד כמה יכולים אנו לקחת מוסר ממנו, ניתן ללמוד מן המקרה הבא.

ערב אחד התכנסנו כל בני המשפחה, וערכנו לו מסיבת הפתעה. ההתרגשות היתה גדולה, להיות ביחד באירוע משמח, אך דבר אחד לא לקחנו בחשבון. את המסיבה קבענו למוצאי שבת, ובאותו מוצ"ש התקיים גם השיעור בדף היומי.

כשהתקרב זמן השיעור קם ר' יצחק והודיע לכל הנוכחים שהתכנסו לכבודו, שהשיעור בדף היומי עומד להתחיל ועליו ללכת!

כל הלחצים לא הועילו, לא רק שר' יצחק לא ויתר על השיעור, אלא הקפיד כמובן להגיע לפני הזמן.

עבורי, חתנו, מגיד שיעור ותיק בדף-היומי, היה זה שיעור מאלף. תמיד הכרתי את המתרגם השני, היינו, את מסירות הנפש של מגידי השיעורים, שמגיעים יום יום למסור שיעור ומוותרים על אירועים, והפעם ראיתי את מסירות הנפש של הלומדים.

בברכת התורה

איל פורת

הרי לנו יהודי מבוגר שזכה לכל מה שכל אדם מאחל לעצמו לעת זקנותו - משפחה חמה, תומכת אוהבת ואוהדת, והנה, באחד הרגעים המשפחתיים המיוחדים ביותר, כאשר הם עורכים לו מסיבת הפתעה, הוא משריש בהם אהבת תורה עצומה, כאשר הוא קם ומצחיק, תודה לכם, באמת תודה, אבל... הדף היומי.

המעוניין לזכות את הרבים בסיפור מעניין, או בעובדה מרתקת שניתן ללמוד מהם מוסר השכל, מוזמן לפנות למערכת מאורות הדף היומי, ואנו נפרסם זאת בע"ה בטור זה. כתובתנו: ת.ד. 471 בני ברק. קס: 03-570-67-93 דוא"ל: mendelson@meorot.co.il

בברכת התורה, העורך

פנינים

דף ה/א וראה עצם אדם ובנה אצלו ציון

וקנה בליבו ציון

פירש בעל "ילקוט הגרשוני" דרך רמז:

בראותו עצם אדם ויתבונן באחרית כל אנוש, הרי זה יבנה אצלו בליבו ציון, לבל יחסא... (לקוטי בתר לקוטי).

דף ה/א צריך להודיע צערו לרבים

מטרת ביקור חולים

בנדרים (מ/א) נאמר, שאין לבקר את החולה בשעה שאין חוליו ניכר כל כך, לפי שאז לא יתפללו עליו המבקרים.

למדנו מכאן, כותב הרמב"ן בספרו תורת האדם (שער המיחוש), כי מטרת בקור חולים גם בכדי שיתפללו עליו, כאמור כאן בגמרא שיש לאדם להודיע צערו לרבים כדי שיבקשו עליו רחמים.

"הלכן", הוא מסיים, "המבקר את החולה ולא ביקש עליו רחמים - לא קיים מצווה!"

דף ה/א כל השם אורחותיו... זוכה ורואה...

השם גם אורחותיו

'אורח' דווקא. בזהר נאמר, שדרך משמעה דרך כבושה, ואורח הוא נתיב של עראי. מי שלא רק דרכיו הקבועות אלא גם אורחות העראי שלו מדוקדקים בתכלית, הוא זה שיזכה לראות בישועת ה'... (מראית העין).

"התחברתי והרגשתי את מתיקות התורה"

בדרך, בבית, בעבודה,
24 שעות ביממה
מתחברים לשיעור
המרתק

להאזנה חייגו:

073-2951342

למסכת הנלמדת הקישו 1

בעלות שיחה רגילה

מסכת "משקין", "מועד קטן", "מסכת אבל": בפי הגאונים והראשונים מסכתנו מכונה "מסכת משקין", על שם המילה הראשונה במסכת, "משקין בית השלחין" (ראה באוצר הגאונים; רי"ף מגילה כב/ב; רבינו חננאל שבת קכה/ב; רמב"ן יבמות סא/א, ועוד). מעניין לציין כי בשל העדר ידיעה בסיסית זו, טרח מדפיס דקדקן לתקן ולמחוק בפירושו הר"ן על מסכת ביצה (ט/א ד"ה מיהו) את המילה "משקין" וכתב במקומה "מועד קטן", מתוך הנחה כי טעות הדבר...

במהלך השנים נשתכח השם "משקין" ונשתקע השם "מועד קטן" בפי כל. הכינוי "מועד קטן" בא על שם שמסכתנו עוסקת בדיני חול המועד, שהוא מועד קטן ביחס לימים טובים, בכך שדיניו ואיסוריו קלים. היו שכינו את מסכתנו "מסכת אבל", מפני שכלולים בה גם דיני אבלות רבים.

שלשה פרקים במסכתנו.

המסכת פותחת בדיני עבודות שונות, בשדה, בגינה ובבית, האסורות בחול המועד, כמו גם בדיני נישואין בחול המועד. בפרק השני נידונים דיני מלאכה בחול המועד, וכן דיניו של האבל בחול המועד, ועוד. הפרק השלישי, "ואלו מגלחין", פותח בדיני תספורת, כיבוס, כתיבה ועשיית תפילין ומזוזות בחול המועד, וממשיך בדיני קבורה ואבלות בימים אלה. אגב העיסוק בדיני הקבורה והאבלות בחול המועד, ועקב הדמיון הרב בין איסורי חול המועד לאיסורי אבל - דנה המסכת בהרחבה בדיני קבורה ואבלות, ופרק זה הוא המקור לעיקרי דיני האבלות ומנהגיה.

סדר המסכת: לפי הסדר המצוי בידינו כיום, מסכת מועד קטן ממוקמת לפני מסכת חגיגה, המסיימת את סדר מועד. ברם, לפי דעות שונות מסכת מועד קטן ממוקמת אחר מסכת חגיגה, ואף טעם לדבר, מפני שהמסכת הפותחת את סדר נשים, היא מסכת יבמות העוסקת ב"פורענות" - מות אדם בלא זרע, ולפיכך סמכו את מסכת מועד קטן העוסקת בדיני אבלות, למסכת יבמות (ראה על כך בתוספות בסוף המסכת כח/ב ד"ה בלע המוות). כך כותבים בעלי התוספות (שם): **"דמועד קטן הוא סוף סדר מועד"**.

הלכות חול המועד - מהותן וחומרן

דיני חול המועד אינם פשוטים כל עיקר. כך מעידה מסכתנו עצמה באמרה (להלן יב/ב): "שהן עקורות, ואין למידות זו מזו". הלכות אלו ייחודיות הן, כפי שמסביר רש"י, שהן כאשה עקרה שאין לה וולד. כלומר, אי אפשר ללמוד מהן הלכות נוספות.

גדולי הפוסקים לדורותיהם ביטאו קושי זה איש איש בלשונו. הראשונים נקטו בלשון הגמרא "שהן עקורות", ובדורות מאוחרים יותר התבטא היוסף אומץ (סימן תת"א): "דינים דחול המועד נפישים, אין לעמוד על עקרם אם לא בדקדוק גדול, כי חילוקיהם תלויים בשערה". בעל מעדני יום טוב כותב בהקדמתו להלכות חול המועד: "מועטים המה היוזעים ובקיאים בהם...". בספר פלא יועץ (ערך חול המועד) מתבטא בזו הלשון: "ויחרד האיש וילפת... הלכות חול המועד - רבים עברו מחמת שהותר איזה מלאכות יותר מיום טוב, נעשו כל המלאכות כהיתר... והאיש הירא לנפשו ידרוש מעל הספר או מפי סופרים, איזו מלאכה אסורה ואיזו מותרת".

כמעט אין בנמצא מקבץ כה גדול של דינים, הלכות ואיסורים, כדיני חול המועד, שעל מקורם נטושה מחלוקת כה קוטבית בין גדולי הראשונים.

שורש הדיון נפתח דווקא במסכת חגיגה (יח/א), בה מביאה הגמרא ברייתות המצטטות פסוקים המהווים מקור לאיסור מלאכה בחול המועד - משמע, כי איסור מלאכה בחול המועד הוא מן התורה. מאידך, הגמרא שם מסכמת לגבי דיני חול המועד: "מסרן הכתוב... לחכמים, לומר לך... אי זו מלאכה אסורה ואיזו מלאכה מותרת" - משמע שחכמים הם שקבעו את איסורי חול המועד. מכאן התפצלו שלש שיטות עיקריות בין הראשונים, כפי שמסדר את הדברים הביאור הלכה (סימן תק"ל) ועיין במנחת חינוך מצווה שכ"ג).

איסור דאורייתא: בעלי התוספות (חגיגה שם, ד"ה חולו) מוכיחים בדעת הרשב"ם, כי איסור מלאכה בחול המועד הוא מן התורה, וכן מוכח גם מדברי רש"י. הטור (אור"ח סימן תקל"ו) כותב, כי זו גם שיטת הרי"ף (וראה בביאור הלכה שם, שהביא ראשונים נוספים). לדעתם, דברי הגמרא שהלכות חול המועד מסורים לחכמים, היינו: התורה מסרה ביד חכמים לקבוע אלו מלאכות אסורות, כפי שמטעים ספר החינוך (מצווה שכ"ג): "ואחר שהדבר מסור בידם, שלא אסרה תורה אלא במה שאמרו, הם חילקו מלאכות כפי רצונם ודעתם. ונמצא שכל מלאכה שאסרה - אסור לנו מדאורייתא, ואשר התירו - גם כן מותר לנו מן התורה, כי בידם נמסר איסור זה".

איסור מדרבנן: לעומתם, רבים מן הראשונים, בראשם הרמב"ם (הלכות יום טוב פרק ז' הלכה א'), סבורים כי איסור מלאכה בחול המועד הוא מתקנת חכמים בלבד, ואילו הפוסקים שהביאו הברייתות אינם אלא אסמכתא וסמך לתקנת חכמים.

מה טעם ראו חכמים לאסור מלאכה בחול המועד? הרמב"ם (שם) מנמק: "הואיל ונקרא 'מקרא קודש', והרי הוא זמן חגיגה במקדש, אסור בעשיית מלאכה כדי שלא יהיה כשאר ימי החול שאין בהם קדושה כלל".

חלק מדאורייתא וחלק מדרבנן: הרמב"ן "הטיל פשרה" בין השיטות, כלשונו של המגיד משנה (שם). לדעתו, מן התורה נאסרה עשיית כל מלאכה שאינה "לצורך המועד" ואינה "דבר האבד", אך מלאכות שהן "צורך המועד", או "דבר האבד" מותר לעשות בכל צורה, הן מעשה אומן ואף אם כרוכות בטרחה מרובה. וחכמים אסרו מלאכת אומן אפילו כשהיא לצורך המועד, או שיש בה טרחה יתירה, אפילו שהיא דבר האבד.

ההשלכה ההלכתית העולה ממחלוקת זו, אם במקרה של ספק יש להחמיר, כי ספק דאורייתא לחומרא, או שמא ניתן להקל, כי ספק דרבנן לקולא (ראה ביאור הלכה שם).

"הרחמן הוא ינחילנו יום שכולו טוב": מעניין לציין, כי קיים דיון אם בחול המועד יש לומר בברכת המזון "הרחמן הוא ינחילנו יום שכולו טוב". בעל ערך השולחן (סימן קפ"ח אות ה', הובא בשדי חמד ח"ט עמוד 31) כותב, כי הדבר תלוי במחלוקת היסודית, אם איסורי חול המועד הם מן התורה, או רק מדרבנן - רק אם המלאכה אסורה מן התורה, חול המועד קרוי "יום טוב".

ראוי לחתום בדברי הגמרא (פסחים ק"ח/א): "כל המבזה את המועדות, כאילו עובד עבודה זרה". רשב"ם (שם) מפרש שכוונת הגמרא לעושה מלאכה בחול המועד. החיד"א (שמחת הרגל על מגילת רות, בדרשות על חג הסוכות שבסוף הספר, סוף פרק ג') כותב: "אשרי אדם שומע דברי חכמים, ותדיר הוא שואל מהחכם על כל דבר שיסתפק לו וכו' בחול המועד בעניין מלאכה ילך אצל חכם ויעשה כהוראתו לבל יאבד עולמו".

דף ה/א כל השם אורחותיו - זוכה ורואה בישועות של הקב"ה

דרך כנגד דרך

בספרים הקדושים כתוב, שלעולם הבא מניחים את הנשמה לילך בנתיבים בהם רק דרך אחת מובילה לגן עדן. עליה לתעות ולטעות עד שהיא מגיעה. השם אורחותיו בעולם הזה, מראים לו מיד את הדרך הנכונה... (חפץ חיים, נ"ך עמוד ס"ו).

לעילוי נשמת

מרת **פאניה מושקובסקי** ע"ה
בת הר"ר אהרן ז"ל נלב"ע י"ט באב תשנ"ח
תנצב"ה

הונצח ע"י נכדה ידידנו הר"ר **אפרים ברנד**
ומשפ' שיחיו - גבעתיים

לעילוי נשמת

הר"ר **צבי נתן פינקלשטיין** ז"ל
ב"ר חיים מנחם ז"ל נלב"ע י"ד מנחם אב תשנ"ז
תנצב"ה

הונצח ע"י בני המשפחה שיחיו

לעילוי נשמת

הר"ר **חיים פרנקל** ז"ל
ב"ר יעקב הכהן ז"ל נלב"ע י"ג באב תשס"ד
תנצב"ה

הונצח ע"י המשפחה שיחיו

לעילוי נשמת

ר' **משה פודור הכהן** ז"ל בן ר' בן ציון ז"ל
נלב"ע י"ג מנחם אב תשס"ג, ממתפללי "אגודת רעים" - ב"ב **תנצב"ה**

הונצח ע"י משפחת פודור הי"ו

נר ה'
נשמת
אדם

עשרות אלפי גמרות
מודפסות ונלמדות
לעילוי הנשמה המונצחת
בעמוד הגמרא

הקדם והנצח את נשמות יקיריך ז"ל

שיום הזיכרון שלהם חל בחודשים:
תשרי - חשון - כסלו - טבת - שבט

בגמרא המיוחדת "מהדורת כתר הש"ס" בהוצאת "מאורות"

לפרטים והרשמה: טל. 03-5775307 פקס. 03-7601020